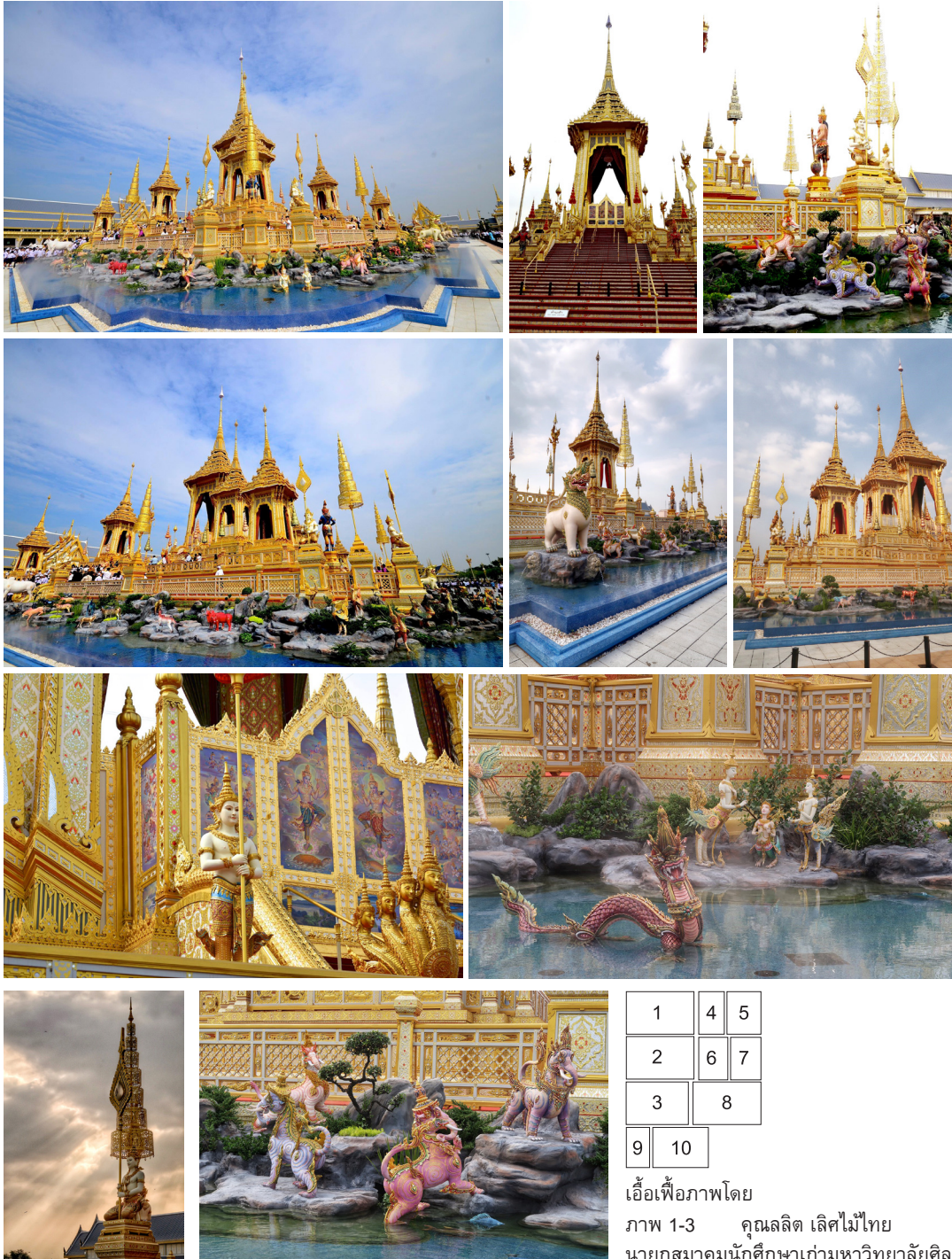

**พระเมรุมาศ ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี
จักรีนฤเบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร**

1	4	5
2	6	7
3	8	
9	10	

เอื้อเฟื้อภาพโดย

ภาพ 1-3 คุณลลิต เลิศไม้ไทย

นายกสมาคมนักศึกษาเก่ามหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพ 4-5 คุณนันทิกา นิลมัย พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ศูนย์บริการสาธารณสุข 26 เจ้าคุณพระประยูรวงศ์

ภาพ 6-10 พญ.ศตนันท์ เจริญชลวานิช รพ.กลาง

ภาพหน้าปก อ.นริส พิเชษฐพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทราธิราช บรมนาถบพิตร เป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี เสด็จสวรรคต ในวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 และมีหมายกำหนดการประกอบพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ในวันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2560 ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (พระราชอิสริยยศในขณะนั้น) โปรดให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นองค์ประธานที่ปรึกษาในการจัดสร้างพระเมรุมาศ โดยมีนายก่อเกียรติ ทองผุด นายช่างศิลปกรรมชำนาญการ เป็นผู้ออกแบบหลักผังพื้นที่ใช้งานเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้างด้านละ 60 เมตร พระเมรุมาศเป็นทรงบุษบก สูง 50.49 เมตร (ต่อมาได้ขยายเป็น 53 เมตร) ตั้งอยู่บนฐานชาลารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 3 ชั้น มีบันไดทางขึ้นทั้ง 4 ทิศ ทิศตะวันตกกั้นหน้าเข้าพระที่นั่งทรงธรรม ทิศตะวันออกติดตั้งลิฟต์ และทิศเหนือติดตั้งสะพานเกรินสำหรับเชิญพระบรมโกศจากราชรถปืนใหญ่ขึ้นบนพระเมรุมาศ รวมถึงก่อสร้างมีเครื่องยอดนับรวมได้ 9 ยอด ยอดกลางจะเปรียบเหมือนเป็นเขาพระสุเมรุ และอีก 8 ยอดเป็นเหมือนยอดเขาสัตว์บริภัณฑ์ ซึ่งเปรียบเป็นระบบจักรวาล โดยเปรียบพระมหากษัตริย์เป็นเหมือนสมมติเทพ โครงสร้างพระเมรุมาศ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

ลานอุตราวรรต หรือพื้นรอบฐานพระเมรุมาศ มีสระโนนดาตทั้งสี่ทิศและเขามอจำลอง ภายในสระประดับด้วยประติมากรรมสัตว์หิมพานต์ ได้แก่ ช้าง โค สิงห์ ม้า และสัตว์หิมพานต์ตระกูลต่างๆ

ฐานชาลาชั้นที่ 1 เป็นชั้นล่างสุด มีฐานสิงห์เป็นรั้วราชวัตร จิตร แสดงอาณาเขตพระเมรุมาศ และมีเทวดานั่งคุกเข่าถือบังแทรก ส่วนที่มุมทั้งสี่ของฐานมีประติมากรรมท้าวจตุโลกบาลประทับยืนหันหน้าเข้าสู่บุษบกองค์ประธาน

ฐานชาลาชั้นที่ 2 มีหอเปลื้องทรงบุษบกูปแบบเดียวกันตั้งอยู่ที่มุมทั้งสี่ ใช้สำหรับจัดเก็บพระโกศทองใหญ่และพระโกศไม้จันทน์ รวมถึงอุปกรณ์สำหรับงานพระราชพิธี

ฐานชาลาชั้นที่ 3 ฐานบุษบกประธานประดับ

ประติมากรรมเทพชุมนุม จำนวน 132 องค์โดยรอบรองรับด้วยฐานสิงห์ซึ่งประดับประติมากรรมครุฑขนาดใหญ่โดยรอบอีกชั้นหนึ่ง มุมทั้งสี่ของฐานชั้นที่ 3 นี้เป็นที่ตั้งของช่างทรงบุษบกยอดมณฑปชั้นเชิงกลอน 5 ชั้น ใช้สำหรับพระพิธีธรรม 4 สำหรับนั่งสวดอภิธรรมสลับกันไปตลอดนับตั้งแต่พระบรมศพประดิษฐานบนพระจิตกาธานจนกระทั่งถวายพระเพลิงพระบรมศพเสร็จ

จุดกึ่งกลางชั้นบนสุด มีบุษบกองค์ประธานตั้งอยู่ เป็นอาคารทรงบุษบกยอดมณฑปชั้นเชิงกลอน 7 ชั้น ภายในมีพระจิตกาธานเป็นที่ประดิษฐานพระบรมโกศ ผืนผ้าโดยรอบเปิดโล่ง ติดตั้งพระวิสูตร (ม่าน) และฉากบังเพลิงเขียนภาพพระนารายณ์อวตารตอนบน และภาพโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตอนล่าง ที่ยอดบนสุด ประดิษฐานนพปฎลมหาเศวตฉัตร (ฉัตรขาว 9 ชั้น)

นอกจากนั้นยังมีการปรับภูมิทัศน์ด้านทิศเหนือทางเข้าออกหลักพระเมรุมาศ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง โดยสำนักสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร และกรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นที่ปรึกษาในการออกแบบแปลงนาข้าวบนเนื้อกว่า 1 ไร่ ขอบคันนาออกแบบเป็นสัญลักษณ์เลขเก้าไทย มีสีทอง ส่วนผสมเป็นดินจากโครงการซังหวัมนตามพระราชดำริ สื่อความหมายถึงพระอัจฉริยภาพของในหลวงรัชกาลที่ 9 และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงห่วงใยชาวนาและเป็นต้นแบบความพอเพียงแก่พสกนิกรบนรากฐานการทำเกษตรกรรม

การก่อสร้างพระเมรุมาศแล้วเสร็จสมบูรณ์อย่างยิ่งใหญ่สมพระเกียรติในวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2560 ใช้เวลาก่อสร้าง 9 เดือน เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีที่ประชาชนชาวไทยมีต่อพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นที่รักยิ่ง แม้ว่าพระเมรุมาศ จะเป็นเพียงสถาปัตยกรรมชั่วคราวที่สร้างขึ้นเฉพาะกิจ แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทราธิราช บรมนาถบพิตร จะทรงสถิตในดวงใจของเหล่าพสกนิกรชาวไทย ตราบนิรันดร์กาล

(อ้างอิงข้อมูลจาก กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมศิลปากร)

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับสุดท้ายของปี ๒๕๖๐ นี้ ตรงกับช่วงเวลาที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับพสกนิกรชาวไทย ที่ต้องจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ชาติไทย เนื่องด้วยวันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นวันถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช महิตลธิเบศรรามาธิบดี จักรีนถบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เหล่าข้าราชการ และประชาชนทุกหมู่เหล่าได้พร้อมใจร่วมกันถวาย

ดอกไม้จันทน์ ณ พระเมรุมาศจำลองและสถานที่ที่ทางราชการจังหวัดและอำเภอต่างๆ จัดไว้ให้ทั่วประเทศ แต่ละแห่งจะมีประชาชนเรือนหมื่นเรือนแสนมาต่อแถวยาวเหยียด ตั้งแต่เช้าจนถึงดึกโดยไม่มีใครรู้สึกย่อท้อ ถึงแม้จะต้องยืนรอนานสักเพียงใดก็ตาม เพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้น และเป็นการแสดงถึงความเคารพและจงรักภักดีที่มีต่อพระองค์ท่านอย่างหาที่สุดไม่ได้

กองบรรณาธิการ

ภาพโดย นายแพทย์พิพัฒน์ คงทรัพย์

